

משל

זיך צו לערנען

פרשת נצבים-וילך

**אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם, רְאִשֵׁיכֶם
שְׂבָטֵיכֶם וְקָנִיכֶם וְשִׁמְרֵיכֶם, כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל.**

ר' נחום האט געענטפערט אז ער דארף בלויז א רואיג פלאץ פאר דער נאכט. דער מענטש האט זיך פאראינטערעסירט ווער ער איז, און ווען ער האט געהערט זיין נאמען, האבן זיך זיינע אויגן אויפגעלויכטן פון איבערראשונג. "וואס?! איך זענט דער חשוב'ער ר' נחום, פון וועמען איך האב שוין אזויפיל געהערט? איך בעט אייך, קומט צו מיר אהיים! עס וועט פאר מיר זיין דער גרעסטער כבוד אייך צו האבן אלס גאסט!"

ר' נחום זעענדיג זיין אמת'ע פרייד, האט דער חשוב'ער ר' נחום מסכים געווען אריינצופארן אין שטאט און דארט איבערנעכטיגן. ווי נאר די וואגן איז דורכגעפארן דעם אלטן שטאט-טויער, האבן די שווערע רעדער הילכיג געקלאפט אויף די שטיינערנע גאסן, און דער גאנצער שטילער ארום איז מיטאמאל אויפגעשאקלט געווארן. מענטשן האבן זיך אפגעשטעלט אינמיטן זייער ארבעט, פענצטער האבן זיך געעפנט, און נייגעריגע קעפ האבן זיך ארויסגעשטעקט צו זען ווער דער חשוב'ער פרעמדער גאסט איז.

אנקומענדיג צום הויז, איז דער נייער בעל-אכסניא שנעל ארויסגעלאפן און האט פערזענליך געעפנט די טיר פאר ר' נחום. מיט א פנים וואס האט געשיינט פון פרייד האט ער אים אריינגעפירט דורכן ליכטיגן קארידאר, ביז צום שענסטן צימער אינעם הויז, וואו אלעס איז תיכף ומיד אנגעגרייט געווארן לכבוד דעם חשוב'ן גאסט.

עס האט נישט גענומען לאנג ביז די ידיעה האט זיך צעשפרייט איבער דער גאנצער שטאט: דער גרויסער און חשוב'ער גאסט ר' נחום איז דא! ביי איין הויז האט מען עס איבערדערציילט פארן שכן. ביים צווייטן הויז איז א קינד אריינגעלאפן מיט די נייעס. אין בית-המדרש האבן מענטשן זיך געקופקעט און געשמועסט וועגן דעם אורח. יעדער האט געוואלט האבן א חלק אינעם כבוד

אין די אמאליגע יארן איז חשובע איד מיט א גרויסן יחוס מיטן נאמען ר' נחום, געפארן אויף א ווייטן וועג. ר' נחום איז געווען פון א חשוב'ער און באקאנטער משפחה, וואו ער איז נאר אנגעקומען האט מען אים אויפגענומען מיט גרויס כבוד, ווייל ער איז געווען בארימט אלס א קלוגער און גוטהארציגער מענטש, וועלכער האט אסאך געטון פאר אנדערע. ער האט קיינמאל נישט געזוכט קיין כבוד פאר זיך; פונקט פארקערט, ער האט שטענדיג פרובירט זיך צו האלטן שטיל. אבער זיין גוטער נאמען איז אים נאכגעגאנגען פון שטאט צו שטאט.

אין אוונט, ווען די זון האט שוין געהאלטן ביים אונטערגיין, זענען די פערד געווארן אויסגעמאטערט און די וועג איז געווארן פינצטערער. דער בעל עגלה האט זיך אויסגעדרייט צו ר' נחום און אים געזאגט: "מיר וועלן נישט קענען אנקומען היינט נאכט צום שטעטל ווי אונז האבן געפלאנט. עס איז א סכנה ווייטערצופארן אין אזא פינצטערניש."

דער טאג האט שוין גענויגט צום אוונט, ווען ר' נחום'ס וואגן האט זיך אפגעשטעלט נישט ווייט פונעם שטאט-טויער. דער לאנגער וועג האט אים אויסגעמאטערט, און ער האט געוואלט טרעפן א רואיג פלאץ וואו צו איבערנעכטיגן, איידער ער וועט ווייטערפארן צומארגנס אינדערפרי.

איינער פון די חשוב'ע איינוואוינער פון שטאט איז פונקט דעמאלטס אהיימגעקומען פון זיינע געשעפטן. ווען ער האט באמערקט דעם פרעמדן וואגן שטיין אויפן וועג, איז ער צוגעגאנגען נענטער. ער האט גלייך דערקענט אויפן גאסט'ס איידעלן פנים און באשיידענעם אויפפירונג, אז דאס איז נישט קיין פשוט'ער דורכגייער. "זענט איר אפשר א פרעמד אין אונזער שטאט?" האט ער אים פריינדליך געפרעגט. "זוכט איר וואו צו איבערנעכטיגן?"

וואס די שטאט וועט אים אפגעבן.

די ראשי הקהל האבן זיך נאך יענעם אוונט צוזאמגעזעצט און באשלאסן צוצוגרייטן א גרויסע סעודה לכבודו. איינער פון זיי האט זיך אויפגעשטעלט און געזאגט: "אזא גאסט קומט נישט יעדן טאג צו אונזער שטאט. יעדער איינוואוינער אין שטאט זאל שיקן פון זיין בעסטן וויין און געבעקס. מארגן וועלן מיר צושטעלן א שיינע סעודה לכבודו פונ'ם גאסט, אז ער זאל געדענקען דעם כבוד וואס אונזער שטאט האט אים אפגעגעבן."

דער פלאן איז אנגענומען געווארן מיט גרויס התלהבות. מען האט געשיקט מענטשן פון גאס צו גאס אנצוזאגן אז יעדע משפחה זאל ברענגען א קרוגעל וויין. אינעם גרויסן קעלער פונעם בעל-אכסניא האט מען אוועקגעשטעלט א ריזיגן וויין-פאס. יעדער קרוגעל וויין וואס איז אנגעקומען האט מען אריינגעגאסן אינעם פאס.

אין יענער שטאט האט געוואוינט א מענטש וועלכער האט זיך געהאלטן פאר אויסטערליש קלוג. ער האט שטענדיג געהאט חשבונות ווי אזוי ארויסצוקריכן פון אן הוצאה און ווי אזוי צו פארדינען געלט אן קיין מי. ווען ער האט געהערט אז יעדער דארף שיקן א קרוגעל פונעם בעסטן וויין, האט זיין פנים זיך פארקנייטשט.

"א גאנצער קרוגעל וויין?" האט ער געמורמלט. "פאר איין גאסט וואס בלייבט דא בלויז איין נאכט?" זיין פרוי האט שוין ארויסגענומען א קרוגעל און געוואלט אראפגיין אין קעלער אפנעמען פון זייער בעסטן וויין. אבער ער האט איר אפגעשטעלט. "ווארט", האט ער געזאגט. "מען דארף נישט אזוי שנעל אויסגעבן געלט. לאמיר קודם אריינטראכטן."

ער איז געגאנגען אהין און צוריק אין שטוב, ביז פלוצלינג האט זיך א שמייכל צעשפרייט אויף זיין פנים. "איך האב אן עצה", האט ער שטיל געזאגט. "די גאנצע שטאט שיקט דאך וויין. הונדערטער קרוגעלן וועלן אריינגעגאסן ווערן אינעם גרויסן פאס. אויב איך וועל אריינגיסן איין קרוגעל וואסער אנשטאט וויין, וועט קיינער עס נישט קענען באמערקן. מיין קליינע פארציע וואסער וועט זיך אינגאנצן פארלירן אינעם גרויסן ים פון וויין."

זיין פרוי האט אים אנגעקוקט פארוואונדערט. "אבער מען האט דאך געבעטן אז יעדער זאל שיקן וויין." "יעדער זאל שיקן,"

האט ער געענטפערט. "אבער איך בין דאך נאר איינער. וואס קען שוין איין קרוגעל וואסער אויסמאכן צווישן הונדערטער קרוגעלן וויין? דער אורח וועט טרינקען וויין, די שטאט וועט האבן כבוד, און איך וועל האבן געשפארט אן הוצאה."

שפעט ביינאכט, ווען די גאסן זענען שוין געווען שטיל, האט ער אנגעטון זיין מאנטל, גענומען דעם קרוגעל און איז געגאנגען צום ברונעם. ער האט זיך ארומגעקוקט צי קיינער זעט אים נישט, אראפגעלאזט דעם עמער און אנגעפילט דעם קרוגעל מיט קאלט וואסער.

ווען ער איז אנגעקומען צום קעלער, איז דער משרת געשטאנען ביים גרויסן פאס און אריינגעגאסן יעדן קרוגעל וואס מען האט געברענגט. צוליב דער טונקלקייט און דעם גרויסן שטראם פון מענטשן האט ער נישט געקענט אונטערזוכן יעדן קרוגעל באזונדער.

דער מענטש האט איבערגעגעבן זיין קרוגעל. דער משרת האט אים אריינגעגאסן אינעם פאס. ששש... דאס וואסער איז אריינגעפאלן אינעם פאס און פארשוואונדן געווארן.

קיינער האט גארנישט געזאגט. דער מענטש האט אפגעאטעמט. "איך האב געוויסט אז מען וועט נישט באמערקן," האט ער געטראכט. מיט א צופרידענעם שמייכל איז ער אהיימגעגאנגען, זיכער ביי זיך אז ער האט אלעמען אויסגעשפילט. אבער ער האט נישט געוואוסט אז עטליכע גאסן ווייטער איז געזעסן נאך א מענטש מיט גענוי דעם זעלבן חשבון.

"די גאנצע שטאט ברענגט וויין," האט יענער געזאגט צו זיין זון. "אויב מיר ברענגען וואסער, וועט דאס זיך אויסמישן מיט די פילע קרוגעלן וויין. קיינער וועט נישט וויסן."

אין אן אנדערן הויז האט א סוחר אויך געמאכט דעם זעלבן חשבון. "פארוואס זאל איך ברענגען מיין טייערסטע וויין? מיינסט אז מיין איין קרוגעל וועט עפעס טוישן? די רייכע וועלן שוין ברענגען גענוג."

און ווייטער אין שטאט האט נאך איינער געזאגט: "די ראשי הקהל האבן גרויסע קעלערס. זיי וועלן זיכער שיקן צענדליגער קרוגעלן. איך קען זיך פארלאזן אויף זיי." אזוי זענען איינער נאכן צווייטן ארויסגעגאנגען צום ברונעם. יעדער האט זיך ארומגעקוקט מיט שרעק, יעדער האט געמיינט אז בלויז ער

אליין טוט דעם קלוגן שטיק, און יעדער האט זיך בארואיגט מיט די זעלבע ווערטער:

"איך בין דאך נאר איינער..."

די גאנצע נאכט האט דער משרת אריינגעגאסן קרוגעל נאך קרוגעל אינעם גרויסן פאס. ער האט געהערט דעם פליסיגן געטראנק גיסן, אבער אין דער פינצטערניש האט ער נישט געזען וואס עס איז. אמאל איז טאקע אנגעקומען א קרוגעל טייערן רויטן וויין. אבער דערנאך איז געקומען וואסער, נאך וואסער און ווידער וואסער.

די מענטשן וועלכע האבן באמת געשיקט וויין האבן זיך געפרייט אז זיי האבן א חלק אינעם כבוד פונעם גאסט. די אנדערע זענען געשלאפן רואיג, ווייל יעדער האט זיך פארלאזט אויף דער ערליכקייט פונעם גאנצן ציבור.

צומארגנס האט די שטאט געווירבלט מיט הכנות. מען האט אויסגעשפרייט ווייסע טישטיכער, אנגעצונדן ליכט און אויסגעשטעלט גלאנציגע בעכערס. די ראשי הקהל האבן אנגעטון זייערע שבת'דיגע מלבושים, און חשוב'ע לייט זענען געקומען באגריסן דעם אורח.

אינעם קעלער האט דער משרת געעפנט דעם פאס און געוואלט אנפילן דעם ערשטן זילבערנעם קרוגעל. אבער ווי נאר די פליסיגקייט האט אנגעהויבן ארויסצוריינען, האט ער זיך אפגעשטעלט. ער האט נישט געשפירט דעם שטארקן גערוך פון וויין.

ער האט אריינגעטונקען א קליינע גלעזל, עס געהאלטן קעגן דער לאמטערנע און דערנאך גענומען א קליינעם שלוק. זיין פנים איז ווייס געווארן. **"וואס איז געשען?" האט דער בעל-אכסניא געפרעגט.** דער משרת האט נישט געענטפערט. ער האט בלויז איבערגעגעבן דאס גלעזל.

דער בעל-אכסניא האט עס געקאסט, און זיין האנט האט אנגעהויבן ציטערן. **"דאס איז נישט קיין וויין!" האט ער אויסגערופן.** **"דאס איז וואסער-כמעט בלויז וואסער!"** די ראשי הקהל זענען שנעל אראפגעלאפן אינעם קעלער. איינער נאכן צווייטן האבן פארזוכט פונעם פאס. דער קעלער איז געווארן

טויט-שטיל. יעדער האט געקוקט אויפן גרויסן פאס, אבער קיינער האט נישט געוואוסט וואס צו זאגן.

עס איז שוין געווען צו שפעט צו שאפן א נייעם פאס וויין. דער אורח און די גאנצע עולם האבן שוין געווארט ביים טיש. מען האט געמוזט ארויפברענגען דעם פארוואסערטן טרונק. דער משרת האט אנגעפילט דעם שענסטן בעכער און אים אראפגעשטעלט פארן אורח. **דער אורח האט גענומען א קליינעם שלוק, זיך אפגעשטעלט און שטיל אראפגעשטעלט דעם בעכער.**

א רויטקייט פון בושה האט זיך צעשפרייט אויף די פנים'ער פון די ראשי הקהל. די מענטשן ביים טיש האבן אראפגעלאזט די אויגן. און צווישן זיי זענען געזעסן די אלע "קלוגע" מענטשן. יעדער האט פלוצלינג פארשטאנען אז ער איז נישט געווען דער איינציגסטער מיט זיין חכמה.

יעדער האט זיך פארלאזט אויף אלעמען-און דערפאר איז צום סוף נישט געווען אויף וועמען זיך צו פארלאזן. נאכן עסן האט דער עלסטע ראש הקהל פון דער שטאט גערופן די איינוואוינער. ער האט געוויזן אויפן גרויסן פאס און געזאגט:

"יעדער וואס האט אריינגעגאסן וואסער האט געטראכט: מיין איין קרוגעל קען גארנישט אויסמאכן. אבער זאגט מיר-פון וואס איז א גרויסער פאס צוזאמענגעשטעלט? פון איין קרוגעל, און נאך איין קרוגעל, און נאך איין קרוגעל. ווען יעדער זאגט אז דער צווייטער וועט ברענגען וויין, ווערט דער פאס אנגעפילט מיט וואסער."

ער האט אראפגעקוקט אויף די פארשעמטע פנים'ער און צוגעגעבן: **"א שטאט ווערט נישט פארשעמט דורך איין גרויסן פאררעטער. א שטאט ווערט פארשעמט ווען הונדערטער מענטשן זאגן: 'מיין קליינע פארציע מאכט נישט אויס.'"**

די מענטשן זענען שטיל אהיימגעגאנגען. אינעם קעלער איז געבליבן שטיין דער גרויסער פאס-פול ביזאויבן. א פולער פאס וואסער, געשאפן פון הונדערטער קליינע חשבונות.

טייערער אידן, דער משל רעדט נישט פון א ווייטער שטאט און נישט בלויז פון מענטשן וועלכע האבן געוואלט שפארן א קרוגעל וויין. **דער פאס שטייט פאר אונז.** **דער חשבון איז אונזער חשבון.** און **דער שעדליכער געדאנק "איך בין דאך נאר איינער"** קען זיך אריינכאפן אין יעדן מענטשנס הארץ.

די תורה זאגט: **אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלִפְנֵי ה'** אַלְקִיכֶם. משה רבינו האט צוזאמענגענומען גאנץ כלל ישראל-די ראשי שבטים, די זקנים, די שופטים, די פשוט'ע מענטשן, די האלצהאקער און די וואסער-שעפער. אלע שטייען אינאיינעם. אבער יעדער איינער שטייט אויך באזונדער מיט זיין אייגענעם קרוגעל, מיט זיין אייגענעם חלק און מיט זיין אייגענער אחריות.

ווען מען קוקט אויף א צדיק וועלכער איז אנגעפילט מיט תורה, מצוות און מעשים טובים, קען מען פארשטיין פון וואו זיין רואיגקייט קומט. זיין קרוגעל איז פול מיט ריינעם וויין. **ער האט וואס צו ברענגען צום גרויסן פאס פון כלל ישראל.**

אבער ווען מען זעט א בינוני-א מענטש וואס ווייסט גוט אז ער האט מעלות, אבער אויך גרויסע חסרונות; ער ווייסט אז זיין דאווענען דארף א תיקון, זיין לערנען קען זיין בעסער, זיינע מידות זענען נאך ווייט פון שלימות-און דאך גייט ער ארום אן קיין פחד פון יום הדין, דארף מען פרעגן:

אויף וואס פארלאזט ער זיך? ווער האט אים צוגעזאגט אז "שלום יהיה לי"?

דער תירוץ ליגט אין די ווערטער פונעם פסוק: **וְהִתְבָּרַךְ בְּלִבָּבוֹ לֵאמֹר, שְׁלוֹם יִהְיֶה לִּי כִּי בִשְׁרֹת לְבִי אֵלַי, לְמַעַן סְפוֹת הָרֹוּה אֶת הַצִּמְאָה.**

דער מענטש בענטשט זיך אליין אין זיין הארץ. קיינער האט אים נישט צוגעזאגט קיין שלום; ער זאגט עס צו זיך אליין. **"זארג נישט," רעדט ער זיך איין.** **"כלל ישראל האט דאך אזויפיל צדיקים.** עס זענען פארהאן אידן וואס לערנען גאנצע נעכט, אידן וואס דאווענען מיט מסירת נפש, אידן וואס געבן צדקה, טוען חסד און פארגיסן טרערן ביי תיקון חצות. זייער וויין איז אזוי שטארק, אז מיין קרוגעל וואסער

וועט זיך שוין אינגאנצן פארלירן דערין."

דאס מיינט "לְמַעַן סְפוֹת הָרֹוּה אֶת הַצִּמְאָה"-ער וויל צולייגן דעם "דורשטיגן", דעם מענטש וואס איז ליידג און דורשטיג אין מצוות, צום "זאטן", צום צדיק וואס איז אנגעפילט און דערקוויקט מיט תורה און מעשים טובים.

ער זאגט: **"איך בין טאקע נישט ווי איך דארף צו זיין,** אבער איך געהער דאך צו א חשוב'ן כלל. איך דאווען אין א גוטן בית-המדרש. איך שטאם פון ערליכע עלטערן. איך האב א רבי'ן, איך האב צדיקים, איך בין ארומגענומען מיט אידן וואס טוען גוטע זאכן. **זייער זכות וועט שוין פארדעקן מיין קרוגעל וואסער."**

אודאי איז דער כח פונעם ציבור געוואלדיג. אודאי קענען די זכיות פון צדיקים באשיצן כלל ישראל. מיר לעבן אלע פון די תפילות, מסירות נפש און קדושה פון די גרויסע צדיקים. אבער דאס מיינט נישט אז א מענטש קען לכתחילה אריינגיסן וואסער און פארלאנגען אז די אנדערע זאלן ברענגען וויין פאר אים.

די זכות פונעם צדיק קען העלפן א איד תשובה טון; זי קען אבער נישט תשובה טון אנשטאט אים.

די ברכה פון א רבי'ן קען עפענען א טיר. די תפילה פונעם ציבור קען ברענגען רחמים. די זכות אבות קען באגלייטן א מענטש. **אבער ווען די טיר עפנט זיך, דארף דער מענטש אליין אריינגיין.** ווען דער אייבערשטער שיקט אן התעוררות, דארף ער אליין עפענען דעם סידור, זיך איבערבעטן מיט א צווייטן איד, פארמאכן דעם מויל פון רעדן א שלעכט ווארט, און נעמען א קבלה טובה.

דער "קלוגער" מענטש אינעם משל האט גוט געקענט רעכענען וויפיל וויין די אנדערע וועלן ברענגען. ער האט בלויז פארגעסן איין זאך: **אפשר רעכענען די אנדערע אויך אויף אים.**

אזוי קען א מענטש טראכטן: **"איך דארף נישט זיין דער ערשטער וואס שטייט אויף לערנען.** עס זענען דא גענוג אנדערע." א צווייטער זאגט: **"איך דארף נישט זיין דער וואס האלט צוריק א מחלוקת; יענער זאל נאכגעבן."** א דריטער זאגט: **"איך קען היינט קומען שפעט צום דאווענען; דער**

יאָבֵה' סָלַח לוֹ.

פארוואס איז די ווארענונג אזוי שארף? ווייל דאס איז נישט בלויז א דורכפאל. דאס איז א חשבון וואס קען פארשפרייט ווערן. אויב יעדער בינוני וועט זאגן אז דער צדיק וועט תשובה טון פאר אים, ווער וועט דעמאלטס פאקטיש תשובה טון? אויב יעדער קרוגעל וועט זיך פארלאזן אויפן וויין פונעם צווייטן, וועלן זיך די וואסערן פארמערן ביז זיי וועלן איבערוועגן דעם וויין.

מען קען נישט בויען די תשובה פון כלל ישראל אויף דעם חשבון אז "יענער וועט עס שוין טון". די תשובה פון כלל ישראל הייבט זיך אן ווען די זאגסט: "איך וועל עס טון".

דער גרויסער פאס שטייט אפן. די ימים נוראים קומען נענטער. יעדער איד קומט מיט זיין קרוגעל. איינער ברענגט א שעה תורה. איינער ברענגט א צעבראכן הארץ. איינער ברענגט א שווערע מחילה. איינער ברענגט א פארמאכטע מויל בשעת א נסיון. איינער ברענגט א צדקה, א ווארעמע ברכה, א ריינע מחשבה.

קיינער דארף נישט ברענגען יענעם'ס קרוגעל. קיינער דארף נישט זיין יענער צדיק. **אבער יעדער דארף ברענגען עפעס וואס איז באמת זיינס.** דעמאלטס ווערן מיר אלע צוזאמען אן אמת'ער ציבור. נישט א ציבור אין וועלכן יעדער באהאלט זיין וואסער אינעם וויין פון א צווייטן, נאר א ציבור אין וועלכן יעדער לייגט צו זיין אייגענע תורה, זיין אייגענע תפילה און זיין אייגענע תשובה.

און דעמאלטס קען מען שטיין מיט אן אמת פארן אויבערשטן: "אֵתָם נִצָּבִים הַיּוֹם פְּלִכֶם" – מיר שטייען אלע אינאיינעם, אבער קיינער קומט נישט מיט ליידדיגע הענט. יעדער איד ברענגט זיין קרוגעל; יעדער איד ברענגט זיין הארץ; יעדער איד ברענגט זיין אייגענע תשובה.

תולדות יעקב יוסף

מנין וועט זיך שוין אנהייבן אן מיר. און איינער זאגט: "מנין קליינע מצוה וועט דאך סיי-וויי גארנישט טוישן."

אבער פון וואס ווערט א מנין געמאכט? פון איין איד און נאך איין איד. פון וואס ווערט א כלל געבויט? פון איין שטוב, נאך איין שטוב, איין תפילה, איין בלאט גמרא, איין קאפיטל תהלים, איין גוט ווארט און איין מאל וואס א מענטש האט זיך איינגעהאלטן.

כלל ישראל איז נישט א גרויסער פאס וואס עקזיסטירט אן אונז. מיר זענען די קרוגעלן וואס פילן אים אן. דו שטייסט אינעם גרויסן פאס פון כלל ישראל, אבער קיינער קען נישט אריינגיסן דיין קרוגעל פאר דיר.

קומט דער יצר הרע ערב ראש השנה און זאגט: "וואס וועט שוין אויסמאכן איין קליינע קבלה? דו וועסט סיי-וויי נישט ווערן קיין צדיק אין איין טאג." דער ענטפער איז: קיינער פארלאנגט נישט אז דו זאלסט היינט אליין אנפילן דעם גאנצן פאס. מען בעט בלויז איין זאך – **ברענג נישט קיין וואסער ווען דו קענסט ברענגען וויין.**

אויב דיין תפילה איז ביז היינט געווען פארשלאפן, נעם זיך פאר איין שטיקל דאווענען מיט כוונה. אויב עס איז דא א שיעור וואס דו פארפאסט, כאפ זיך צוריק אן דערין. אויב דו טראגסט אן אלטע מחלוקה, מאך א טעלעפאן קאל און בעט איבער. אויב עס איז דא א נסיון וואס שלעפט דיך אראפ, שטעל אוועק א קליינעם אבער קלארן גדר.

דאס איז דיין קרוגעל וויין. און אפילו אויב עס איז נישט דער טייערסטער וויין, אפילו אויב דיין קבלה איז קליין, איז עס אמת'ע וויין. עס איז דיין אייגענע תשובה, דיין אייגענע יגיע, דיין אייגענע מתנה פארן אויבערשטן. א **קליינע אמת'ע קבלה איז טייערער ווי א גרויסער חשבון אויף יענעם'ס צדקות.**

דער מענטש קען זיך טאקע בענטשן אין הארץ און זאגן: "שָׁלוֹם יְהוָה לִי." ער קען זיך בארואיגן אז אנדערע וועלן שוין אנפילן וואס עס פעלט. אבער דער פסוק ווארנט תיכף: **לֹא**